

**ନାଟ୍ୟଶର୍ମଙ୍କୁ ଓ ପଦିତ
ପାତ୍ରଙ୍କର ଉତ୍ସବ**

დასანყისი 1 გვ.

სრულად დაინტებს ფერმერთათვის თავისი პროდუქციის მიწოდებას. მევიცი, რომ აჭარის სოფლის მეურნეობის სამინისტროს აქვს რეგიონის აგროსექტორის განვითარების სტრატეგიული გეგმა, ამ გეგმიდან უნდა გამოვიდეს აგროსერვის ცენტრის განვითარების გეგმაც. კონკრეტულად, პრიორიტეტების სფეროების დარღვების განსაზღვრა, მათ რეაბილიტაციასა და განვითარებაზე მუშაობა. ეს კოორდინირებული გეგმა, რაც შეიძლება მდგრადი უნდა იყოს და იძვიათად იცვლებოდეს. ისიც იმ შემთხვევაში, როცა ეს გარდაუვალია. საქმიანობის შედეგები, ყველაფერი გამოსახული უნდა იყოს ციურებში. მაგალითად, პროდუქტიულობის გაზრდა შესაძლებელი იქნება 40 პროცენტით, იმპორტის შემცირება 35 პროცენტით, ექსპორტის გაზრდა 20 პროცენტით, ეუკეტურობისა 15-20 პროცენტით და ა.შ. ასევე, აგროსერვის ცენტრშა, უნდა იმუშაოს ამა თუ იმ სფეროში, დარგში ღირებულებათა ჯაჭვის განვითარებაზე, დაწყებული პროდუქციის ნარმობით და დამთავრებული - მისი რეალიზაციით.

„Empard Ajara- სოფლის მეურნეობის ხელშეწყობა აჭარის ავტონომიურ რესპუბლიკაში“ პროექტის მენეჯერმა ლაპა კომახიძემ, კონკრეტულად ისაუბრა აგროსერვის ცენტრის განვითარების გეგმის დეტალებზე და შესთავაზია აჭარის სოფლის მეურნეობის სამინისტროს და აგროსერვის ცენტრის წარმომადგენლებს, სემინარული მუშაობის წესით ნარმოედგინათ თავითაო ხედვა, მოსაზრებები, ამ დაწესებულებათა ფუნქციონალური დამოკიდებულების, კოორდინირებული მუშაობის, სტრატეგიული გეგმების ხედრის და საკუთრივ - აგროსერვის ცენტრის უახლოესი მომავლის შესახებ.

საბოლოოდ გაეცემდა დასკვნა, რომ აგრძელებულის ცენტრის, როგორც აქარის სოფლის მეურნეობის სამინისტროს სტრუქტული ერთეულის სტრატეგიული სამომავლო გეგმა, უნდა გამომდინარეობდეს სამინისტროს სტრატეგიული გეგმიდან და საქმიანობაც კოორდინირებული უნდა იყოს. აგროსერვის ცენტრმა, თავისი ძირითადი ფუნქციების გარდა, აქტიური მონაწილეობა უნდა მიიღოს სოფლიად ინფრასტრუქტურის განვითარებაში, კომპერატივების შექმნასა და ფუნქციონირებაში, გაუზიოს მათ საბუღალტრო მომსახურება, დაეხმაროს აგრობიზნესს პროექტების, აგროტურისტული პროექტების შედგენაში, უფრო მასშტაბური გახადოს ფერმერთა სწავლება-კონსულტაცია, უფრო ქმედითად ჩაერთოს სფეროებსა და დარგებში ღირებულებათა

ჯაჭვის განვითარებაში, ქართული სოფლის, საერთოდ, სოფლელი კაცის სულიერ-ზნეობრივ და მატერიალურ რეაბილიტაციაში.

შეცვერის შედეგები შეაჯამა აგროსერვის ცენტრის დორეგულირობა გონია ბერიძემ. მან ხაზი გაუსვა გაეროს, ეპიროკავშირისა და აქარის მთავრობის მხარდაჭერას და ფინანსურ ხელშეწყობას, ამ საპლოტე აგროდაწესებულების ჩამოყალიბებასა და მისის განხორციელებაში, რომ ეს ხელშეწყობა გრძელდება და სამომავლო გეგმებიც, სწორედ ამაზეა დაფუძნებული. აგროსერვის ცენტრი ჯერ-ჯერობით, ფაქტობრივად სახელმწიფო საწარმოა, მაგრამ მომავალში, აუცილებლად უნდა მოხდეს მისი განსახელმწიფოება. იგი სახელმწიფო აგროსანარმოდ კი არ უნდა გადაიქცეს, არამედ ხელი შეუწყოს აგროსერეტორის განვითარებას, საკუთრივ მაგალითზე აჩვენოს ფერმერებს, რა და როგორუნდა გეკეთდესა ამ გზაზე და კომპერატივების, მათი გაერთიანებების და სხვა კერძო აგროსტრუქტურების ფორმირებისა და განვითარების კვალიობაზე, თავისი ფუნქციები მათ გადასცეს. სწორედ, ეს ყველაფერი უნდა აისახოს მის სტრატეგიულ გეგმებში. დირექტორის განცხადებით, აგროსერვის ცენტრის ორგანიზაციული, მმართველობითი და ფუნქციონალური განვითარების უახლოესი ნლების გეგმა - უკვე შედგენილია და მხოლოდ მის დახვენაზე გრძელდება მუშაობა. ამას მიეძღვნა ალნინული შეხვედრაც.

ՀՐԱՄԱՆ ԹՎՅԱՔՑԱՅԻՆ ՏԱՐԱԾԵՄՆԵՐ ԵԿԱՅՈՒԹՈՒՆ

მებოსტნეობას, როგორც სასოფლო-სამეურნეო დარგს, სოფლის მეურნეობის პროდუქტებზე ჩვენი ქვეყნის მოსახლეობის მოთხოვნილების უზრუნველყოფისათვის, უდიდესი მნიშვნელობა აქვს, მსხვილ და საშუალო ფურმერულ მეურნეობებში, ეს შესაძლებელია სასოფლო-სამეურნეო კულტურების მოსავლიანობის გადიდებით, ნარმოების მონინავე ტექნოლოგიების დანერგვით, მინერალური და ორგანული სასუქების რაციონალური გამოყენებით, მეთესლეობის გაუმჯობესებით, მაღალმოსავლიანი ჯიშებისა და პიბრიდების ნარმოებაში დანერგვით, ნათეს ფართობებში ნიადაგის სტრუქტურის გაუმჯობესებით და სწორი თესლბრუნვის ათვისების გზით, თუმცა, ისიც ფაქტია, რომ ჩვენმი ტრადიციულად, თითქმის ყველას, ვისაც ეკი მოზრდილი ეზო, ან პატარა მიწის ნაევეთი გააჩნია, პირადი, ოვალური მოხმარებისათვის მოჰყავს სხვადასხვა სახის ბოსტნეული კულტურები და საერთო მოხმარების ბალანსში ამ სეგმენტს, არც თუ ისე მცირე ნილოუკავია.

საბოსტნე მეურნეობის გასამართვად მუშაობა პირველ
რიგში - ნიადაგის შერჩევით და დამუშავებით უნდა დავიწყოთ. ბოსტნეული კულტურების დასათესად უნდა შეირჩეს სარწყავი, სტრუქტურული, ფეხიერ და საკვები ნივთიერებებით მდიდარი ნიადაგი, თუ ასეთი ნიადაგი არ არის, მაშინ საბოსტნე ადგილი ხელოვნურად უნდა გამდიდრდეს ორგანული და მინერალური სასუქით, სიღრძატებისა და მრავალნილანი პარკოსნი ბალახების დათესვით და სხვა.

საბოსტნე კულტურების დარჯისნინა, მოსამზადებელი

საიონულ კულტურებით დაწყისითამ, ზოგადად იყენებენ
სამუშაოების დაწყება ხდება გაზაფხულის დადგომისას.
ფოცხით იწმინდება საბოსტნის მთელი ფართობი ნავეისაგან,
რომელიც ქუცმაცდება და ეწყობა ე.წ. „საგაზაფხულო“ სა-
კომპოსტე გროვაში.
ასეთი გროვები კეთ-
დება ორი, საგაზაფ-
ხულო და საშემოდ-
გომო. სასურველია,
ეს გროვები მოწყობს
დაჩრდილულ ადგი-
ლას, სადაც გარკვეუ-
ლი ჰერიოდის განმა-
ვლობაში ჩაიყრება

ორგანული ნარმო-
შობის ყოველგვარი ნარჩენი (მსხვილფეხა რქოსანი პირუტყ-
ვის ნაკელი, ქათმის ნაკელი, ნარეცხი, ქაღალდი, სხვადასხვა
სარეველები და სხვა). ყოველ 10-15 სმ-იან ორგანულ ფენას
ეყრდნა 1,5-2,0 სმ-ის ფენის ბოსტნის ნიადაგი (უკეთესია, თუ
არის ძველი კომპოსტი) და 1,0-1,5 სმ დეფეკაციური ტალახი.
ასე კეთდება რამოდენიმე ფენა 4 ან 5. ყოველი ფენის გაეკ-
თების შემდეგ, სასურველია მოესხას ზემოდან სტიმულატო-
რი იორგანიკა, ნაგრო, ნაკელის ნუნწუხი, ან სხვა. ასეთი ნესით
მომზადებული „საგაზაფხულო კომპოსტი“ მზადა იყნისში,
ხოლო სახემოდგომო- სექტუმბერში. ფაქტორულ, კომპოსტი,
ეს არის კონცენტრირებული სასარგებლო მიკრობები, რომ-
ლებიც ნიადაგში შეტანისას მრავლდებიან და დომინირებენ
პათოგენებზე (დაავადების გამომწვევი მიკროორგანიზმები),
რითაც უაღრესად დიდ დაბმარებას უწევენ მცენარეებს.
აგრეთვე კვლებზე ასეთი კომპოსტების ყოველ გაზაფხულზე
და შემოდგომაზე შეტანით, თავიდან ავიცილებთ თესლ-
ბრუნვის აუცილებლობასაც, რაც განსაკუთრებით მნიშვნე-
ლოვანია პატარა საბოსტნი ტერიტორიის გადასაცემს.

საბოსტნე კვლების ზომებს, უმეტეს შემთხვევაში ძირი-თადი, გადამწყვეტი მნიშვნელობა აქვს უხვი და სტაბილური მოსაცელის შიღების საქმეში. ვინაიდან, სწორედ კვლების ზომებზე და მათ კონფიგურაციაზეა დამოკიდებული საბოსტნე კულტურების უკეთესი ზრდა-განვითარება. ამ მიზნით აკეთებენ ვინწო (50-60 სმ) კვლებს, რომლებიც მიმართული უნდა იყენენ ჩრდილოეთიდან სამხრეთისკენ ან ისე, რომ დღის განმავლობაში სინათლის და ატმოსფერული ჰაერის მოდინება მუდმივი იყოს. ამას უთუოდ დაეხმარება კვლებს მორის ფართო (80-100 სმ) გასასვლელების მოწყობაც. ამგვარად მოწყობილ კვლებში, საბოსტნე კულტურები ითესება (ან ირგვება) ორ რიგად. ასე რომ, თითოეული რიგის მცენარეს შეხვდება მთელი სინათლე და ჰაერი - ფოტოსინთეზის სრული გამოყენებისათვის. არ უნდა დაგვავინაბდეს, რომ კვლებს შორის გასასვლელებიც შევავსოთ ორგანული ნარჩენებით, ნახერხით, ფიცრებით, თივით, კარდონით, პლიტებით. ფეს-

ხოლო თავად კვლები უნდა შემოვლობოთ და ყოველ ნებს
შევიტანოთ ზემოთ აღნიშნული საკომისისტო მასალა.

თუ არ არის ზედმეტი ორგანიკა, კომპონენტის მოსამზა-
დებლად ვთესავთ სიდერატებს. ადრე განაფეხულ ზე ითესება
ცერცვლა-ქერის, ან შვრია-იონჯვას შერეული თესლი. ბოსტნეულის მოსავლის აღებისთანავე - ისევ ვთესავთ ქერის
ან შვრიას, ბარდასთან ერთად და ვტოვებთ მთელი ზამთრის
განმავლობაში.

ბოსტნეული კულტურების ჩითილები გამოიყვანება როგორც ლია გრუნტში, სპეციალურად მოწყობილ ნაკვეთებზე, ასევე შენობაში. თუ თესლები შეძენილი სპეციალიზირებულ მაღაზიებში, მათი უმრესობა წინასწარ დამუშავებულია, ხოლო წევნის მიერდამზადებული თესლები - უნდა დავამუშაოდ დათესვამდე რამდენიმე დღით ადრე, ვაშრობთ და შემდეგ ვთესავთ მათვეს განსაკუთრებულად მოწყობილ, ტორფ-ნეშომავლიან ქოთ-ნიბში. ან „ასეჭიბში“.

ხეითი, ამ „ქაშეტებით“. ასეთი ნესით გამოყვანილი ჩითილები ადრე (30-40 დღით) შედიან ვეგეტაციაში და აფრიკულ და მაღალ მოსავალს იძლევან.

ტრადიციულ საბოსტნე (სანაყოფებელი) კულტურების ჩითოლების დარგვამდე, მარტის შუა რიცხვებში ითესება საადრეო კარტოფილი და მნვანე საბოსტნე კულტურები, ისეთები როგორებიცაა: ჭარხალი, ხახვი, ოხრახუში, კამა, სალათები, სტავილო, ნინძმატი, რედისი, მწვანე ხახვი. ამის შემდეგ, დააბლობით პრილის ბოლოს - ვრგავთ კიტრს, პამიდორს, ბულგარულს, ბატრიჯანს და სხვა.

ლების დარგვამდე, მარტის შუა რიცხვებით ითესება საადრეო კარტოფილი და მნვანე საბოსტნე კულტურები, ისეთები როგორებიცაა: ჭარხალი, ხახვი, ოხრახუში, კამა, სალათები, სტაფილი, ნინძმატი, რედისი, მწვანე ხახვი. ამის შემდეგ, დაახლოებით პრილის ბოლოს - ვრგავთ კიტრს, პამიდორს, ბულგარულს, ბადრიჯანს და სხვა.

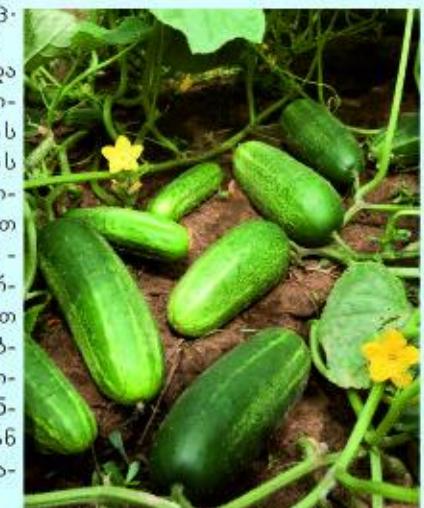
უნდა ვიცოდეთ, რომ პომიდორებს არ უყვართ სქელი და ნესტიანი კვლების ზედაპირი. ასეთ პირობებში, ისინი ავადდებიან და ზიანდებიან მაცნებლებისგან. ამისთვის, ყოველი მორჩიების შემდეგ, ნიადაგის ზედაპირზე უნდა დაიყაროს მშრალი საბოსტნე ნიადაგი ან მშრალი კომპოსტი. უკეთესია თუ ამ მიზნისთვის გამოვიყენებთ გრუნტისებურ მორჩიევას. ამისათვის იღებენ ორლიტრიან პლასტიკურ ბოთლს, აქრიან ფსკერს და ამოტრიალებულს უშვებენ ნიადაგში მცენარის გვერდით. მორჩიევაც და ოხევადი საკვების მიცემაც - ბოთლის მეშვეობით ხდება, რის გამოც, ნიადაგი მცენარის ირგვლივ მშრალირჩება.

პომიდორებს, ვეგეტაციის პერიოდში, განტოტვის მიხედვით უკეთებები (გამწინია ჯიშებს), „ნაჩქმეტებს“. ამის გაუკეთება უკეთესია, თუ ბურქს მოუშევებთ სამ-თოს განტოტვამდე და დავაკვირდებით, საჭიროა თუ არა აღნიშნული ოპერაციის ჩატარება. უფრო მთავარია, ბურქის ზრდის დაწყებიდან ყოველ კვირაში ერთხელ, მოხდეს ქედა ერთი ფოთლის მოშორება. მსხმოიარე ტოტი არ საჭიროებს ფოთლებს, დაბოლოებებიც ნაკლები იქნება, თუ ტოტები ქეემოდან გაშიშვლებულები იქნებიან, განიავდებიან, სინათლეც შეტი ქენებათ და ჰაერიც.

A close-up photograph of several green cucumbers growing on a vine. The cucumbers are long and slender, with some yellow flowers visible on the vine. The background shows more foliage and vines.

თუ ტოტებით ჩავაძმ-
ყნობთ ორ ახალგაზრდა პომიდორის მცვენარეს და შემდეგ
ერთ-ერთს მოვაცილებთ, ორმაგ ფესვთა სისტემაზე მოსა-
ვალი ორჯერ მეტი იქნება. ეს სასარგებლოა კელებში ფარ-
თობისა კონკრეტული დოზასა წრის ითავს.

მშრალი პერიოდის შემდეგ, ნიადაგის ძლიერ დატენიანების შემთხვევაში - პომილორის ნაყოფის ზედაპირი „იხილება“. ეს არ ხდება შემაღლებულ, ორგანული კომპიონტით გაჯერებულ კვლებზე. განსხვავებით კიტრისაბან, ის ვერ ეცულება ახლად გამოსულ ნაკელს, ის უნდა იყოს აუცილებლად ათავსებული.

კადასხვარი.
კიტრი წყლისა და კვების მიმართ - ძალიან მომთხოვნია. შეუძლიათ ისაზრდოონ თითქმის ნედლ ნაევლზე (მხოლოდ არა ღორის, ის ძალიან მუავეა). განსხვავებით პომიდორისა, კიტრის ქვეშ შეტანილი კომპონენტი - არ უნდა ჩავთოხნოთ. მას ტოვებენ ზემოდან ნყლით გაულენთილ ნიადაგზე, მულჩის სახით.

თამაზ ბერიძე,

ფინანსურის მოწევების პრისტაციები

შინაური ფრინველების მოშენებას, კაცობრიობა უხსოვარი დროიდან მისდევს. ეს დარგი თანდათან ისე ჩამოყალიბდა, რომ ხშირ შემთხვევაში - თავად საზოგადოების განვითარების, მისი კულტურისა და კეთილდღეობის ხარისხის განმაზღვრელ მაჩვენებლადადაც კი გვევლინება.

საქართველოში მეფრინველეობას, როგორც მეურნეობრიობის მნიშვნელოვან დარგს, ორიათასნელზე მეტი ხნის ისტორია აქვს, იგი ყოველთვის, დიდ როლს ასრულებდა ქვეყნის სასურსათო უსაფრთხოების მხრივ და ეს დანიშნულება მას - არც სადღეისოდ დაუკარგავს.

მეფრინველეობის პროდუქტები მსოფლიოში ყველაზე იაფ, ბიოლოგიურად სრულფასოვან და ეკოლო-

გურუად სუფთა საკვებ პროდუქტებად მიიჩნევა, თანაც ნიშანდობლებია ისიც, რომ მეფრინველეობის პროდუქტები - ყველა ეთნიკურ და რელიგიური მრნამსის ადამიანებისთვის ერთანირად მისაღებია და სწორედ, ამითაც არის იგი ჩენენაირი მრავალეონიკური და მრავალსარნმუნებანი ქვეყნის მოსახლეობისთვის სასიცოცხლო მნიშვნელობის მქონე დარგი.

თუ იმასაც გავითვალისწინებთ, რომ ბოლო ნახევარი საუკუნის მანძილზე, პლანეტის მოსახლეობა ჩქარი ტემპით იზრდება და საკარაუდო, 50-60 წელიწადში 10 მილიარდიან ნიშნულს გადააჭარბებს. სასურსათო პრობლემები და შიმშილის საფრთხეები აშეარად გამოიკვეთება, ამის ნიშნები მსოფლიოს მრავალ ქვეყანაში უკვე არსებობს და ამდენი ადამიანის ნორმალურად გამოსავებად, დღეს უკვე არსებული რესურსების თითქმის სამჯერ გაზრდა იქნება საჭირო. განსაუთრებული დეფიციტი-ცილოვანი საკვები გახდება, მისი მარაგი კი, დედამინაზე სულად არაა ულევი, ამიტომაც, უკვე დღეს, მეცნიერები ისეთი პროდუქტების რესურსების მარაგის შექმნის შესაძლებლობებზე ფიქრობენ, რომლებიც ძირითად და მარტივად შესათვისებელ ცილიას - პროტეინს უზვად შეცავენ. ერთ-ერთ ასეთ პროდუქტად - ფრინველის ხორცი და კვერცხი მიიჩნევა. ეს პრაქტიკოთა დადასტურებული, რომ ერთნაირი რაოდენობის ცილოვანი საკვების მისაღებად, მეფრინველეობაში დაახლოებით ორჯერ ნაკლები საკვები და შრომა იხარჯება, ვიდრე მესაქონლეობასა და მედორების. გარევაული მიზანების გამო, ბოლო ათწლეულების მანძილზე, მსოფლიოში კვერცხის ნარმობა-რეალიზაცია ორჯერ გაიზარდა, ხოლო ფრინველის ხორცია კი 5,2 ჯერ. როგორც გავრცელებული სტატისტიკის მონმბარების მსოფლიოში კვერცხის მოხმარებამ, ერთ სულ მოსახლეზე - 142 ცალი შეადგინა. როგორც ინკვევა, მსოფლიოში ყველაზე მეტ კვერცხს პოლანდიაში მოხმარება, აქერთ სულზე ნელიწადში 633 ცალი მოჰის, შემდეგ მოჰის იაპონია - 317 ცალი, ბელგია - 314 ცალი, აშშ - 303 ცალი, ჩეხეთი - 300 ცალი, რუსეთი - 230 ცალი, საქართველოში კი, თუ ჩენებს სტატისტიკას დავეყრდნობით - ეს მაჩვენებელი 110 ცალს არ აჭარბებს. ამ რაოდენობაში ნაანგარიშევია კერძო

ოჯახურ მეურნეობებში მიღებული კვერცხის მოხმარებაც. მსოფლიოში ამჟამად 997 მილიარდი ცალი, ანუ 59, 0 მილიონი ტონა კვერცხი ინარმოება, ფრინველის ხორცის ნარმოება კი - 87 მილიონ ტონას აღწევს. მსოფლიოში ერთ სულ მოსახლეზე ნელიწადში 13 კილოგრამი ქათმის ხორცი მოდის. ყველაზე მეტს - ამერიკელები მოიხმარენ, აქ მაჩვენებელი - 48, 5 კგ-ია, საქართველოში კი, რამდენად ბანალურადაც არ უნდა ჩანდეს ეს - თურმე მხოლოდ 3,1 კგ-ს მოიხმარენ. ასე, რომ სტატისტიკიაც მონაბეჭ, რომ ჩენებს ქვეყანას მეტრინველების პროდუქტების არა მარტო დიდი იდენტობით ნარმოების პოტენციალი, არამედ - მისი მოხმარების უდიდესი რეზერვი და საჭიროებაც გააჩნია, რაც მირთადაში განსაზღვრავს კიდევ, ამ დარგის განვითარების სამომავლო პერსპექტივებს.

დანიტერესებულ დამწეულ ფერმერებს, ვისაც ქათმების მოშენებაზე უფიქრია, სანიტერესო მოელე ინფორმაციას მიგაწვდით, თანაც, იმასაც გეტაციონ რომ რეგიონში არა მარტო ქათმის, არამედ, წყალშიმცურავი ფრინველების (იხვის, ბატის) და ინდაურის მოშენების შესაძლებლობებიც საკმაოდაა, თუმცა, ყველაზე გავრცელებული-მაინც ქათმია.

ქათამი-ქათმისნართა რიგის შინაური ფრინველია, ნარმოშიბილია გარეული ბანკივური ქათმისაგან. სასოფლო-სამეურნეო ფრინველთა შერის შინაური ქათმი ყველაზე გავრცელებულია. მას ამრაველებენ ხორცისა და ევერცხისათვებს, გარდა ამისა იყენებენ ბუმბულსა და გერმას. ძირითადი პროდუქციის მიხედვით, ქათმის ჯიშები იყოფა მევერცხულად, მევერცხულ-მეხერცულად, სახორცე-მევერცხულად და სახორცედ. ამ მიმართულებების ჯიშებს აქვთ კონსტიტუციონული და ექსტრიული და არომატიკული გერმანიული ბაზისა და 200-220 გრამს ინონის. აქვს მიმზიდველი ნითელი ფერი, გამორჩეული გერმანიული და არომატიკულების ისეთ დაავადებებს, როგორიცაა ფუზზარიოზი, ვერტიცილიოზი და ალტერნარიოზი.

1. დებიუტი - ახალი სელექციის, ლია გრუნტის, დაბალი (ბუჩქის) ტიპის, სუპერ საადრეო, სასალათე დანიშნულების პომიდვრის ჰიბრიდია, მცენარე ძლიერმზარდია, ნაყოფის კარგად დაცვის უნარით. იგი მოსავალს გადარვიდან 50 დღეში იძლევა, ნაყოფი საძუალოზე დიდი ზომისა და 200-220 გრამს ინონის. აქვს მიმზიდველი ნითელი ფერი, გამორჩეული გერმანიული და არომატიკული უძლებების ისეთ დაავადებებს, როგორიცაა ფუზზარიოზი, ვერტიცილიოზი და ალტერნარიოზი.

2. ფლორიდა - ამერიკის ბოსტნეული კულტურების სელექციონერთა ასოციაციის მიერ მინერულია სამაგალიტო პიპრიდად დაბალი გრუნტის, დაბალი ტიპის, სასალათე დანიშნულების პომიდვრის ჰიბრიდებს შერის. ნაყოფი უმაღლესი ხარისხისაა, ღანვ დაბრტყელებული, მრგვალული ფრიმის, ლამზი ნითელი ფერის, კარგი გემოსა და არომატის მქონე, დიდი ზომის 250 გრამი, მკვრივი და ტრანსპორტაბელური, სასაქონლო სახეს ინარჩუნებს მოკრეციდან ხანგძლივი ფრიოს განამვლობაში.

3. ჯინა - პოლანდურ-ამერიკული კომპანია „Seminis“ შემნილი, რია გრუნტის დაბალმზარდი ტიპის სასალათე პომიდვრია, იგი ყოფილ საბჭოთა ქვეყნებში ყველაზე ადაპტირებული და პოპულარული ჯიშია. მოსავალს დათვევიდან 110-120 დღეში იძლევა. ნაყოფი საშუალო ზომისა 180-200 გრამი, საქმაოდ ტრანსპორტაბელურია, კარგი გემოსა და გამძლე დაავადებების მიმართ.

4. ჭოპორტულა - დარაიონებული ჯიშია აღმოსავლეთ საქართველოს შიგა ქართლის და ფუშეთის რაიონებში. სავეგეტაციო პერიოდი 125-130 დღეა. მაღალმოსავლიანია, როგორც სარზე აკერით, ისე ბაზოზე გადაწვენით, ნაყოფი მსხვილია, კაშპა ნითელი, სასალათე, გამორჩეული საუკეთესო გამოითხოვთ.

5. სულთანი - პოლანდიური სელექციის შალალმოსავლიანი ჰიბრიდი, ნაყოფი მსხვილია, ხასიათდება კარგი გემოსა და გამორჩეული ფერის მიზანით, ნაყოფი მსხვილია, კაშპა ნითელი, სასალათე, გამორჩეული საუკეთესო გამოითხოვთ და არომატიკული გერმანიული ბაზისა და 200-220 გრამს ინონის. აქვს მიმზიდველი ნითელი ფერი, გამორჩეული გერმანიული და არომატიკულების ისეთ დაავადებებს, როგორიცაა ფუზზარიოზი, ვერტიცილიოზი და ალტერნარიოზი.

6. გიორგი შერვაშიძე - მომიდონის ტერიტორიაზე გავრცელებული ქათმის კარგი გემოსა და გამძლე დაავადებების მიმართ.

7. გიორგი შერვაშიძე - მომიდონის ტერიტორიაზე გავრცელებული ქათმის კარგი გემოსა და გამძლე დაავადებების მიმართ.

8. გიორგი შერვაშიძე - მომიდონის ტერიტორიაზე გავრცელებული ქათმის კარგი გემოსა და გამძლე დაავადებების მიმართ.

9. გიორგი შერვაშიძე - მომიდონის ტერიტორიაზე გავრცელებული ქათმის კარგი გემოსა და გამძლე დაავადებების მიმართ.

10. გიორგი შერვაშიძე - მომიდონის ტერიტორიაზე გავრცელებული ქათმის კარგი გემოსა და გამძლე დაავადებების მიმართ.

11. გიორგი შერვაშიძე - მომიდონის ტერიტორიაზე გავრცელებული ქათმის კარგი გემოსა და გამძლე დაავადებების მიმართ.

12. გიორგი შერვაშიძე - მომიდონის ტერიტორიაზე გავრცელებული ქათმის კარგი გემოსა და გამძლე დაავადებების მიმართ.

13. გიორგი შერვაშიძე - მომიდონის ტერიტორიაზე გავრცელებული ქათმის კარგი გემოსა და გამძლე დაავადებების მიმართ.

14. გიორგი შერვაშიძე - მომიდონის ტერიტორიაზე გავრცელებული ქათმის კარგი გემოსა და გამძლე დაავადებების მიმართ.

15. გიორგი შერვაშიძე - მომიდონის ტერიტორიაზე გავრცელ

